

Module 5

Les 4: Dynamiek

Je weet nu hoe je het tempo van een muziekstuk kunt herkennen, en wanneer je steeds langzamer of steeds sneller moet spelen.

- Naast langzamer of sneller, kan je natuurlijk ook harder of zachter spelen. Hiermee kun je een muziekstuk bijvoorbeeld lieflijker of spannender maken.

In de muziek gebruiken we in plaats van 'hard' vaak het woord 'sterk'. Het tegenovergestelde daarvan is gewoon zacht.

- De manier waarop er sterk en zacht wordt gespeeld in een muziekstuk, heet dynamiek.

Net als bij het tempo, hangt ook dit af van de interpretatie: iedereen speelt het op zijn of haar eigen manier. De componist kan natuurlijk wel aangeven hoe hij of zij het in gedachten had bij het schrijven van het stuk. Ook dat gebeurt vaak met Italiaanse termen.

Piano en forte

Belangrijk om te onthouden bij dynamiek is het verschil tussen *piano* en *forte*. 'Piano' heeft in dit geval niks met het instrument piano te maken.

Het is namelijk het Italiaanse woord voor 'zacht'. Een muziekstuk voor viool zou je dus ook piano, of zachtjes, kunnen spelen.

- Wanneer een stuk zacht gespeeld moet worden, wordt het op bladmuziek aangegeven met een ***p***

Forte is het Italiaanse woord voor sterk. Het stuk wordt dan hard of luid gespeeld.

- Wanneer een stuk sterk gespeeld moet worden, wordt het op bladmuziek aangegeven met een ***f***

Nu wordt muziek natuurlijk niet alleen sterk of zacht gespeeld. Daar zit ook een heleboel tussen. Dat wordt op de volgende manier aangegeven:

Fortissimo possible	Zo sterk mogelijk	<i>ffff</i>
Forte-fortissimo	Heel erg sterk	<i>fff</i>
Fortissimo	Heel sterk	<i>ff</i>
Forte	Sterk	<i>f</i>
Mezzo forte	Matig sterk	<i>mf</i>
Mezzo piano	Matig zacht	<i>mp</i>
Piano	Zacht	<i>p</i>
Pianissimo	Heel zacht	<i>pp</i>
Pianissimo possibile	Zo zacht mogelijk	<i>ppp</i>

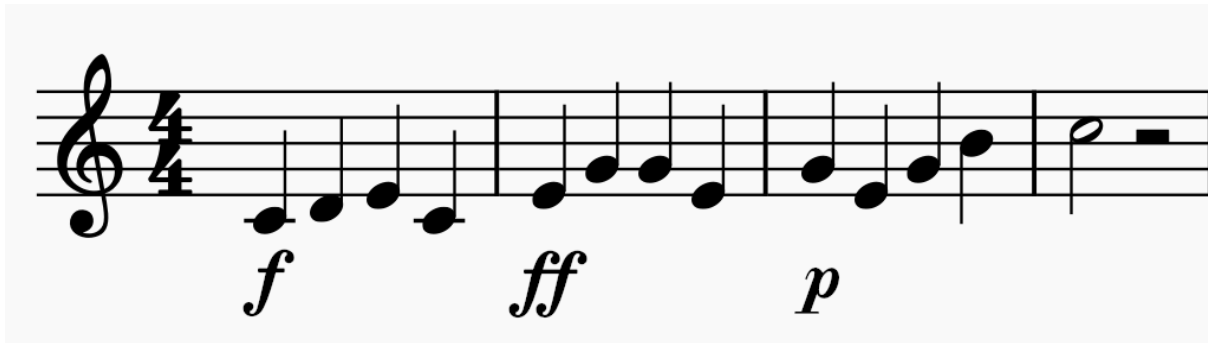
Jij Kan Dit Ook

Noten leren lezen voor beginners

Hoe ziet dit eruit op bladmuziek?

Symbolen om harder of zachter te spelen staan boven of onder de notenbalk. Zie je bijvoorbeeld een *f* onder een maat staan, dan moet je die sterkte net zo lang spelen, totdat er iets anders staat aangegeven.

- Hier zie je een notenbalk waarbij je de eerste maat sterk moet spelen, de tweede maat nóg sterker, en dan vanaf de derde maat weer zachtjes.

Hoe hard of zacht iets precies moet klinken, kan verschillend zijn per persoon of per instrument.

- Als je weet wat het allerzachtste is dat je kan spelen, weet je dat dat klinkt als pianissimo possibile: zo zacht mogelijk.
- Pianissimo, is de volgende stap, en zou je dan net iets minder zacht kunnen spleen.

Zo kan je elke keer een stapje verder, net zo lang tot je in 8 stappen bij fortissimo possibile komt: zo sterk mogelijk.